

Gomba Község Polgármesterétől

2217 Gomba, Bajcsy-Zs. u. 2.

Tel: (29) 633-061 – Fax: (29) 433-894 – e-mail: polgarmester@gomba.hu

Ikt.: 1-3/2009
Tárgy: községi útfelújítási
program előkészítése

Gomba Község Önkormányzatának Képviselő-testülete részére

Tisztelt Képviselőtársaim!

A gépjárművek futóműve mellett mindennapi hangulatunkat is rombolja a település úthálózatának állapota. A felújításáról, számos helyen újjáépítéséről a januárban tett javaslatom alapján még időszerű tárgyalni, de elegendő lenne még egy – az ideai csapadékoshoz hasonló – tél ahhoz, hogy az útjaink többsége az olvadás után ne kerüljön elő a hótakaró alól. Talán a legutolsó pillanatban vagyunk, hogy az útjaink felújításához hozzákezdjünk, ugyanakkor az első lehetőség a 2009-2010. esztendő fordulóján adódik, hogy nagyobb összegű beruházási hitelt vehessen fel az önkormányzat a szennyvízcsatorna-építés közműhitelének visszafizetése után. A csatornaközmű építésének hétéves távlatára más szempögből sem elhanyagolható.

Az útfelújítási program előkészítésekor fajsúlyos kérdésekre kell választ keresni: Mennyibe kerül? Miből finanszírozzuk?

Mennyibe kerül?

Az első kérdés megválaszolásához elsőként az útfelújítás kötelező műszaki tartalmát kell meghatározni. Kézenfekvő lenne útépitő mérnök által terveket készíttetni, de ebben a nagyságrendben már jelentős tétel volna a tervezői díj, viszont a helyi önkormányzat kezelésében lévő úthálózat felújítása – néhány kivételtől eltekintve – nem engedélyköteles tevékenység, tehát tervek elkészítése sem szükséges. Az is tapasztalat, hogy a kitűnő tervek ellenére is lehet rossz minőségű a kivitelezés, viszont a műszaki tartalom meghatározásban is részt vállaló műszaki ellenőr alkalmazása többet segíthet a használható és tartós útburkolat kialakításánál. *A tervek, avagy a tervek nélküli műszaki tartalom meghatározása az első eldöntendő kérdés a program előkészítésénél.*

A felújítás kötelező elemeinek előzetes tárgyalásakor már többször felvetődött a támasztó, avagy vízelvezetőként is szolgáló útszegély építésének szükségessége. Látható, hogy az új építésű utak támasztó szegély nélkül hamar tönkremennek, viszont a már beállt utak felújítása után sokszor elegendő a padkanemesítés is, amely a használható út szélességét is növeli, ugyanakkor problémás lehet a zöld padkarészek ápolása a felferödő kavicsok miatt. Ebben a kérdésben jó iránymutatást adhat a sík, illetve a lejtős terepre elképzelt útfelújítási tartalom testületi rögzítése.

A műszaki tartalom meghatározása egyértelműsíti majd a felújítás egységárát, viszont a beruházás bekerülési végösszegéhez még el kell döntenünk, mekkora területen akarjuk végrehajtani az útfelújítást. Gomba község belterületi úthálózatának hossza meghaladja a 19 kilométert, ebből 4300 méter idegen kezelésben lévő út. A 15 kilométernyi önkormányzati kezelésben lévő mellékútból 1000 méteren már (még) útalap sincs, de 4000 méternyi út jelenleg is használható állapotban van. A még nem említett 10.000 méter útnak talán az

ötöde még kátyúzással kezelhető, de jó nyolc kilométer hosszan már csak az aszfaltszőnyeg jelenthet felújítást.

A három méter szélességű, 5 cm vastag aszfaltszőnyeg süllyesztett szegéllyel, vagy padkanemesítéssel meghaladja a 10.000,- Ft bruttó egységárat folyóméterenként. Amennyiben a felújítást 9-11 km hosszan kell elvégezni – néhol útalap készítéssel, javítással –, akkor a települési útfelújítási program bekerülési összege meghaladja a 100 millió forintot.

Miből finanszírozzuk?

Mivel ebben a nagyságrendben nem áll rendelkezésünkre saját forrás, így a válasz egyszerűen megadható: *pályázati támogatásból és hitelből*. Útfelújításra a Közép-Magyarországi Régióban csak hazai forrású támogatás volt a közelmúltban. A lehetséges pályázati támogatás nagyságrendjére utal, hogy a Közép-Magyarországi Regionális Fejlesztési Tanács által 2008 áprilisában kiírt 50%-os támogatási intenzitású „*Települési önkormányzati szilárd burkolatú belterületi közutak burkolat felújításának támogatása (TEUT)*” pályázat 20 millió forintban korlátozta a támogatást, és csak összefüggő (legfeljebb vasúttal, vagy országos közúttal keresztezett) úthálózat együttes útfelújítási pályázatát támogatta (Pest megyében 528 MFt, Budapesten 3500 MFt keretösszezből). Ha 2009-ben is kiírnak hasonló jellegű pályázatot, akkor sem tudjuk 20%-nál nagyobb arányban csökkenteni a forrásigényt. Hitelképességünk csak a közműhitel visszafizetése után értelmezhető, és jelenleg a legkedvezőbb konstrukciónak a Magyar Fejlesztési Bank által meghirdetett „*Sikerés Magyarországért*” *Önkormányzati Infrastruktúrafejlesztési Hitelprogram* tűnik a 20 éves futamidővel, 3 havi EURIBOR + 3,5% kamat mellett. Ebben a hitelprogramban 110 MFt hitelösszeg 10-12 év futamidőt jelentene éves ~16 MFt adósságszolgálattal számolva, így elegendő lenne az átengedett központi adóként beszedett gépjárműadó, valamint a most bevezetett telek- és építményadót erre a célra fordítani, ami az új adónemek bevezetésének egészen más optikát adna.

Szükséges feltétel!

A műszaki tartalom és a felújítás mennyiségi adatainak meghatározása mellett nem felesleges foglalkoznunk egy fontos tényezővel, a felszíni vízelvezetés rendezetlenségével. Ha erre is külön beruházási költséget számolnánk, akkor 2-3 évvel meg kellene hosszabbítani a hitel futamidejét. Számos területen – a hiányzó átereszekon kívül – csak a szikkasztóárkok kiásása és a padkák lenyesése lenne a legszükségesebb feladat, amit a hatályos közterületi rendeletünk alapján kötelezővé tehetünk. Ha a kötelezettség teljesítésének határidejéhez kötjük az útfelújítás megkezdését, akkor hathatósabb eredményt tudunk elérni ezen a területen.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztésben foglaltakat megfontolni, észrevételével, javaslatával kiegészíteni szíveskedjen, hogy a közutak felújításának tervét vázlatosan már a 2009. március 19-én megtartandó közmeghallgatáson ismertetni tudjam, illetve további kidolgozás után az útfelújítási javaslatot be tudjam terjeszteni a 2009. március 26-i soros ülésre.

Gomba, 2009. március 10.

Tisztelettel:

Lehota Vilmos
polgármester